

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ NAZİRLƏR KABİNETİ

Q Ə R A R

“Enerji idarəçisinə (menecerinə) dair tələblər, habelə onların attestasiyadan keçirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında

“Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 9 iyul tarixli 359-VIQ nömrəli Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 20 avqust tarixli 1433 nömrəli Fərmanının 1.1.6-cı yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. “Enerji idarəçisinə (menecerinə) dair tələblər, habelə onların attestasiyadan keçirilməsi Qaydası” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Bu Qərarla dəyişiklik Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 24 avqust tarixli 772 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının hazırlanması və qəbul edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə”nin 2.6-1-ci bəndinə uyğun edilə bilər.

Əli Əsədov
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Bakı şəhəri, 8 dekabr 2022-ci il

№ 436

Enerji idarəçisinə (menecerinə) dair tələblər, habelə onların attestasiyadan keçirilməsi

QAYDASI

1. Ümumi müddəalar

1.1. Enerji idarəçisinə (menecerinə) dair tələblər, habelə onların attestasiyadan keçirilməsi Qaydası (bundan sonra – Qayda) “Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (bundan sonra – Qanun) 8.2-ci maddəsinə uyğun olaraq hazırlanmışdır.

1.2. Bu Qayda Qanunun 8.1-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş təsərrüfat subyektlərində və qeyri-yaşayış binalarında təyin olunan və enerjinin səmərəli istifadəsinə cavabdeh şəxs olan enerji idarəçisinə (menecerinə) dair tələbləri, habelə onların attestasiyadan keçirilməsi qaydasını müəyyən edir.

1.3. Enerji idarəçisi (meneceri) təsərrüfat subyektlərinin rəhbərləri və qeyri-yaşayış binalarının mülkiyyətçiləri (idarəçiləri) (bundan sonra – işəgötürən) tərəfindən, bu Qaydanın 2.1-ci bəndində qeyd edilən tələblərə cavab verən işçiləri arasından, belə işçilər olmadıqda isə həmin tələblərə cavab verən digər şəxslər attestasiyadan keçirilməklə vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilir.

1.4. Enerji idarəçisini (menecerini) təyin etmiş təsərrüfat subyektləri həmçinin enerji menecment sistemini yaratmaq istədikdə, həmin təsərrüfat subyektlərinə münasibətdə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 17 avqust tarixli 310 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Enerji menecment sisteminə dair tələblər”i tətbiq edilir.

2. Enerji idarəçisinin (menecerinin) vəzifələri və ona dair tələblər

2.1. Energetika və texniki sahələrdə ali təhsilə malik və müvafiq ixtisas üzrə azı 3 (üç) il iş təcrübəsi olan şəxslər bu Qaydaya uyğun olaraq attestasiyadan keçdikdən sonra enerji idarəçisi (meneceri) kimi təyin edilə bilərlər.

2.2. Enerji idarəçisi (meneceri) aşağıdakı vəzifələri həyata keçirir:

2.2.1. enerji istehlak edən qurğu və avadanlığa texniki xidmətin və

enerji səmərəliliyinin monitorinqini aparmaq və təkliflər hazırlamaq;

2.2.2. təsərrüfat subyektində və ya qeyri-yaşayış binalarında enerji istehlakının monitorinqini aparmaq və hesabatlar hazırlamaq;

2.2.3. enerji istehlakının monitorinqinin həyata keçirilməsi üçün ölçmə vasitələrinin işlək vəziyyətdə olmasına nəzarət etmək, onların təmiri və ya yenisi ilə əvəz edilməsinə dair tədbirlər görmək;

2.2.4. enerji istehlak edən sistemlər, qurğular, avadanlıqlar üzrə tələb olunan modifikasiyaları həyata keçirmək və onların tətbiqini koordinasiya etmək;

2.2.5. enerji istehlakı vərdişlərinin dəyişdirilməsi üçün tədbirlər görmək və nəticədə enerji qənaətini təmin etmək;

2.2.6. enerji istehlakı nəticəsində yaranan tullantılardan istifadə ilə bağlı təkliflər vermək;

2.2.7. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi ilə bağlı təsərrüfat subyektinin və qeyri-yaşayış binasının mülkiyyətçisinin işçi heyətinin təlimi üçün tədbirlər görmək;

2.2.8. bərpa olunan enerji mənbələrinin tətbiqi imkanlarını araşdırmaq və inkişaf etdirmək;

2.2.9. təsərrüfat subyektinə və qeyri-yaşayış binasının mülkiyyətçilərinə texniki və praktiki tövsiyələr vermək.

3. Attestasiyanın məqsədi və keçirilməsi qaydası

3.1. Qanunun 8.1-ci maddəsinə əsasən attestasiya təsərrüfat subyektlərində və qeyri-yaşayış binalarında enerji idarəçisinin (menecerinin) təyin olunması üçün həmin vəzifəyə uyğunluğun müəyyən edilməsi məqsədilə keçirilir.

3.2. Attestasiya işəgötürənin təşkil etdiyi, bir üzvü Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin nümayəndəsi olmaqla, sədr və digər 4 (dörd) üzvdən ibarət attestasiya komissiyası (bundan sonra – Komissiya) tərəfindən həyata keçirilir. Komissiyanın fəaliyyəti işəgötürənin təsdiq etdiyi rəqlamentlə tənzimlənir.

3.3. Aşağıdakı şəxslər Komissiyanın üzvü ola bilməzlər:

3.3.1. enerji idarəçisi (meneceri) vəzifəsinə namizədin (bundan sonra – namizəd) yaxın qohumları (əri (arvadı), valideynləri, qardaşları, bacıları, övladları, övladlığa götürənlər və övladlığa götürülənlər);

3.3.2. ali təhsili olmayan şəxslər.

3.4. Komissiya aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirir:

3.4.1. attestasiya meyarlarını müəyyən edir;

3.4.2. attestasiya üçün suallar toplusunu hazırlayır;

3.4.3. attestasiyanın müddətini müəyyən edir;

3.4.4. attestasiyanın keçirilmə yerini və vaxtını müəyyən edir;

3.4.5. attestasiyanın keçirilməsi ilə bağlı elan verir;

3.4.6. attestasiyanı keçirir;

3.4.7. attestasiyanın nəticələri üzrə qərarı qəbul edir.

3.5. Komissiyanın üzvlərindən birinin namizədlərdən hər hansı biri ilə yaxın qohumluq münasibəti olduqda, həmin üzv özü-özünə etiraz edir. Belə əsaslar olduqda, attestasiya başlanmazdan əvvəl namizəd Komissiyanın hər hansı üzvünə (üzvlərinə) etiraz edə bilər.

3.6. Bu Qaydanın 3.5-ci bəndinə uyğun olaraq əsaslandırılmış etiraz edildikdə, barəsində etiraz edilmiş və ya özü-özünə etiraz etmiş şəxslər həmin namizədin attestasiyadan keçirilməsində Komissiyanın üzvü kimi iştirak edə bilməzlər.

3.7. İşgötürən komissiyanın fəaliyyətinə sahə üzrə ekspertləri cəlb edə bilər.

4. Attestasiya proqramı

4.1. Komissiya tərəfindən attestasiya sualları aşağıdakı mövzuları əhatə edən attestasiya proqramı əsasında hazırlanır:

4.1.1. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi üzrə normativ hüquqi aktlar;

4.1.2. elektrik enerjisi sahəsi üzrə anlayışlar və kəmiyyətlər (cərəyan, gərginlik, tezlik, güc (aktiv, reaktiv və tam güclər), güc əmsalı və s.);

4.1.3. elektroenergetika (istehsal, ötürmə, paylama və istehlak) sahəsində səmərəlilik və elektrik enerjisi istehlakının tənzimlənməsi;

4.1.4. güc transformatorları, növləri, itkiləri və faydalı iş əmsalı;

4.1.5. elektrik mühərrikləri, növləri, itkiləri, tətbiq sahələri və faydalı iş əmsalı;

4.1.6. kombine edilmiş istilik-elektrik sistemləri (kogenerasiya) və səmərəlilik;

4.1.7. avtomatlaşdırma sistemləri;

4.1.8. elektrik enerjisinin ölçülməsi və monitorinqi sistemləri;

4.1.9. firlanma sürətinin tənzimləyiciləri, yumşaq işəsalma və tətbiq sahələri;

4.1.10. istilik enerjisi üzrə anlayışlar və kəmiyyətlər (həcmi, temperaturu, təzyiqi və s.);

4.1.11. istilik texnikası (keçiriciliyi, mübadiləsi və s.) ilə bağlı əsas biliklər;

4.1.12. yanma sistemləri və istifadə olunan avadanlıqlar (qazan, odluqlar, tüstü bacası, istilik enerjisinin ton neft ekvivalentində ifadə edilməsi, yanacağı istilikötərmə qabiliyyətindən maksimum istifadəsi, yanmanın hesablanması, yanmaya nəzarət və tüstü qazlarının analizləri);

4.1.13. buxar sistemlərinin quruluşu və işləmə prinsipi (anlayışlar, buxar qurğuları, buxarın üfürülməsi, kondensatın qaytarılması, kondensatın kənarlaşdırılması qurğuları, itkilər və sızmalar);

4.1.14. istilik izolyasiyası (növləri, quraşdırılması üsulları və tətbiq sahəsi, hesablanması, izolyasiya vasitələri, sənaye obyektlərində izolyasiya, boru və klapaların izolyasiyası, binalarda izolyasiya, pəncərələr);

4.1.15. isitmə, soyutma və havalandırma (anlayışlar, binalarda isitmə və soyutma yükünün hesablanması və layihələndirmə, iqlim-nəzarət sistemləri);

4.1.16. sıxılmış hava sistemləri (kompresorlar, nəzarət sistemləri, paylayıcı xətlər, sıxılmış havanın keyfiyyəti, itkilər və sızmalar, istilik tullantılarının istifadəsi);

4.1.17. istilik tullantılarının istifadəsi (anlayışlar, istilik tullantılarının mənbələri, istilik tullantılarının istifadəsi, düsturlar, hesablamalar);

4.1.18. nasos və ventilyator sistemləri (nasos-ventilyator əyrisi, cihazın səmərəliliyi, təzyiq itkiləri, axın-təzyiq nəzarət üsulları, hidrofollar).

4.2. Attestasiya proqramı üzrə hazırlanan suallar təsərrüfat subyektləri və qeyri-yaşayış binaları üzrə olmaqla onların fəaliyyət istiqamətləri və xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla hər biri üçün ayrılıqda tərtib edilir və mütəmadi yenilənir.

5. Attestasiyanın keçirilməsi və qiymətləndirmə

5.1. Hər bir namizəd Komissiyaya “İnzibati icraat haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 30.5-ci maddəsinin tələbləri nəzərə alınmaqla aşağıdakı sənədləri təqdim edir:

5.1.1. kadrlar uçotunun şəxsi və rəqəsi;

5.1.2. şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin surətini;

5.1.3. ali təhsili haqqında sənədin surətini;

5.1.4. əlavə təhsilə dair sənədin surətini (olduğu halda);

5.1.5. müvafiq sahədə iş təcrübəsini təsdiq edən sənədin surətini;

5.1.6. 2 (iki) ədəd 4x6 ölçüdə rəngli fotosəkil.

5.2. Sənədlərdə nöqsan və ya uyğunsuzluq olmadıqda, müraciət üçün müəyyən edilən son tarixdən 30 (otuz) gün müddətində Komissiya tərəfindən attestasiya təşkil olunur. Attestasiyanın keçirilmə yeri və vaxtı haqqında məlumat və attestasiya proqramına uyğun olaraq tərtib edilmiş suallar toplusu namizədə attestasiyanın keçirilməsinə azı 20 (iyirmi) gün qalmış Komissiya tərəfindən yazılı və ya elektron qaydada təqdim edilir.

5.3. Sənədlərdə aradan qaldırılması mümkün olan çatışmazlıqlar aşkar edildikdə namizədə çatışmazlıqların 5 (beş) gün müddətində aradan qaldırılması üçün Komissiya tərəfindən dərhal rəsmi bildiriş

göndərilir və müddətin axımı dayandırılır. Namizəd tərəfindən çatışmazlıqlar aradan qaldırıldıqdan və sənədlər təkrar təqdim edildikdən sonra müddət axımı bərpa edilir və sənədlər bu Qaydanın 5.2-ci bəndinə uyğun olaraq baxılır. Müəyyən edilmiş müddət ərzində çatışmazlıqlar aradan qaldırılmadıqda müraciət baxılmamış saxlanılır.

5.4. Attestasiya müsahibə formasında, Attestasiya proqramı əsasında həyata keçirilir. Attestasiya zamanı namizədə Attestasiya proqramı əsasında tərtib edilmiş suallar toplusundan kənar sualların verilməsi yolverilməzdir.

5.5. Attestasiya zamanı namizədə verilən suallar aydın olmadıqda, namizədin həmin sualları aydınlaşdırmaq hüququ vardır.

5.6. Attestasiya başa çatdıqdan sonra müsahibə ilə bağlı Komissiyanın üzvləri arasında namizədin iştirakı olmadan fikir mübadiləsi aparılır.

5.7. Attestasiya zamanı verilən sualların ən azı 70 faizini doğru cavablandırın namizəd attestasiyadan keçmiş hesab olunur. Bu tələbə uyğun gələn namizədlərin sayı iki və daha artıq olduqda ən yüksək nəticə əldə etmiş namizədə üstünlük verilir, nəticələr bərabər olduqda isə, namizədlərin təhsil səviyyəsi, əlavə təhsilinin olması, iş təcrübəsi nəzərə alınmaqla Komissiya tərəfindən səsvermə yolu ilə müəyyən edilir. Namizədlərin nəticələri bərabər olduğu halda Komissiyanın qərarları komissiya üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Səslər bərabər olduqda, komissiya sədrinin səsi həlledici sayılır. Komissiyanın sədri axırncı səs verir. Komissiyanın iclasları onun üzvlərinin azı üçdə ikisi iştirak etdikdə baş tutmuş sayılır.

5.8. Komissiyanın qərarı namizədə qərar qəbul edildikdən sonra 3 (üç) iş günü müddətində elan edilir.

5.9. Komissiya hər namizəd üçün bu Qaydanın əlavəsi ilə müəyyən edilmiş formada attestasiya vərəqəsi doldurur.

5.10. Attestasiya vərəqəsi namizədin enerji idarəçisi (meneceri) vəzifəsinə təyin edilməsi üçün tələb olunan təsdiqedic sənəddir və enerji idarəçisinin (menecerinin) şəxsi işində saxlanılır.

5.11. Attestasiyanın nəticələri (qiymətləndirmə və tövsiyələr, attestasiyadan keçənə verilən sualların və cavabların qısa məzmunu) bir nüsxədə tərtib olunan attestasiya vərəqəsində qeyd edilir və səsvermədə iştirak edən attestasiya komissiyasının sədri, üzvləri və attestasiyadan keçən şəxs tərəfindən imzalanır.

5.12. Namizəd attestasiyanın nəticəsi ilə razı olmadıqda qərarın ona təqdim edildiyi tarixdən 5 (beş) iş günü müddətində inzibati qaydada və ya məhkəmə qaydasında şikayət vermək hüququna malikdir.

“Enerji idarəçisində (menecerinə) dair tələblər, habelə onların attestasiyadan keçirilməsi Qaydası”na

əlavə

ATTESTASIYA VƏRƏQƏSİ

1. Namizədin soyadı, adı, atasının adı _____

2. Namizədin doğum tarixi _____

3. Namizədin təhsili və əlavə təhsili barədə məlumat

_____ (haranı və nə vaxt bitirmişdir, təhsilinə görə

_____ peşəsi və ixtisası, elmi dərəcəsi, elmi adı,

_____ ixtisasını harada və nə vaxt artırmışdır)

4. Attestasiya keçirilən zaman namizədin tutduğu vəzifə və bu vəzifəyə təyin olunduğu (seçildiyi, təsdiq edildiyi) vaxt

5. Namizədin ümumi əmək stajı _____
(o cümlədən çalışdığı təşkilatda əmək stajı)

6. Attestasiyadan keçən namizədə verilən suallar və cavablar

_____
_____
_____

7. Attestasiya komissiyası üzvlərinin rəy və təklifləri _____

_____
_____

8. Attestasiyadan keçən namizədin rəy və təklifləri _____

_____
_____

8

9. Səsvermənin nəticələrinə görə namizədin fəaliyyətinə qiymət verilməsi

---

Səslərin miqdarı: lehinə _____ əleyhinə _____

10. Attestasiya komissiyasının tövsiyələri (səbəbləri göstərilməklə) _____

---

11. Qeyd _____

Attestasiya komissiyasının sədri _____
(imza)

Attestasiya komissiyasının üzvləri _____
(imza)

Attestasiyanın tarixi _____

Attestasiya vərəqəsi ilə tanış olmuşdur _____
(attestasiyadan keçən şəxsin imzası və tarix)

12. Attestasiyanın nəticələrinə görə qəbul edilmiş qərar və onun tarixi _____
